

ÅRSPLAN ROSMÆLEN BARNEHAGE

2018/2019

Godkjent i S.U. 29.11.2018

INNHold ÅRSPLAN

Innhold

INNLEDNING	2
PERSONALET	4
PLANLEGGINGSDAGER BARNEHAGEÅRET 2018/ 2019	5
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	12
FAGOMRÅDER	17
ÅRSHJUL	20
KONTAKTINFORMASJON	26

hvordan barnehagen skal jobbe for å nå overordnede mål og hva vi skal ha fokus på det kommende året. Årsplanen gir også informasjon til foreldre/foresatte, eier og tilsynsmyndighet. Videre i planen vil betegnelsen foreldre også romme eventuelt andre foresatte. For foreldrene skal den gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse i henhold til Barnehageloven § 4.

Årsplanen presenteres for medlemmene i barnehagens samarbeidsutvalg (SU) hvor den godkjennes. Årsplanen for barnehagens innhold og oppgaver gjør rede for barnehagens samfunnsmandat. Samarbeidet med barnas hjem skal ligge til grunn for virksomheten. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, læring og danning er sentrale deler.

PERSONALET

Navn	Stilling
Aud Jorun Underdal	Enhetsleder
Kathrine Bjørnsson	Styrer

Avdeling	Navn	Stilling
Tingstua	Mari Oline M. Berg	Pedagogisk leder
	Elin Westrum	Barne- og ungdomsarbeider
	Bjørn Einar Sjø	Assistent
	Kristin Welschinger	Assistent
	Mali Hovin	Tilrettelagt arbeidsplass
Skrivarstua	Tone A. Gundersen	Pedagogisk leder
	Ragnhild Bollansås Gylland	Pedagogisk leder
	Berit Solberg	Assistent
	Silvia Kvaal	Assistent
	Kristin Welschinger	Assistent
Kardemomme by	Kristin V. Eidsmo	Pedagogisk leder
	Trine Lund Tverå	Pedagogisk leder
	Bente E. Eggen	Barne- og ungdomsarbeider
	Hanne Ler	Barne- og ungdomsarbeider
Hakkebakkeskogen	Linn Woldmo	Pedagogisk leder
	Trine Lund Tverå	Pedagogisk leder
	Åse Flåøyen	Assistent
	Ida Røsbjørgen	Barnevernspedagog
	Synne Jørstad	Arbeidspraksis
Åpen barnehage	Mari Oline M. Berg	Pedagogisk leder
	Tonje Cecilie Thysnes	Spesialpedagog
	Eva Hugdal	Spesialpedagog

PLANLEGGINGSDAGER BARNEHAGEÅRET 2018/2019

Fredag 17. august	Mandag 7. januar
Fredag 30. november	Onsdag 20. februar
	Fredag 21. juni

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagens innhold reguleres av både sentrale og lokale lover og forskrifter:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Økonomi- og handlingsplan for Melhus kommune
- Helhetlig kompetanseutviklingsplan for barnehage, skole og PPT
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Tiltaksplan for minoritetsspråklige barn
- Overgang barnehage - skole

For mer informasjon: <http://www.melhus.kommune.no/barnehage.341121.no.html>

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre.

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner (Rammeplanen, 2017).

BARN OG BARNDOM

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven § 104 og Barnekonvensjonen art.3 nr. 1 (Rammeplanen, 2017).

I Rosmælen barnehage skal hvert barn bli møtt som enkeltindivid ut i fra egne forutsetninger og behov. Vi jobber for at alle barn skal få en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen – gjennom leken lærer barn å forholde seg til andre på en god måte.

DEMOKRATI

Demokrati handler om å være deltager i et fellesskap hvor respekt og tilhørighet er viktige elementer. Gjennom demokratisk deltagelse vil barna få gitt uttrykk for sine meninger og ønsker, og erfare hvordan demokratiet fungerer og hvilke elementer som spiller inn. I vår barnehage er trygghet og tilstedeværende voksne viktig for å fange opp barnas signaler og meninger. Gjennom kunnskap om

levesett, meninger og kulturer vil barna utvikle en forståelse og respekt for mangfoldet i samfunnet. Barns medvirkning i barnehagen er det første steget i et demokratisk samfunn.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre, og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet (Rammeplanen, 2017).

I barnehagen vår skal vi fremme gode holdninger og verdier, som skal være med å utvikle inkludering, fellesskapsfølelse og gjensidig respekt.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Rosmælen barnehage jobber mot at alle barn uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn skal, jf. *Rammeplanen 2017*, oppleve å ha like muligheter til utvikling, utfoldelse og opplevelser. Dette møter vi i et holdningsarbeid med blant annet samtaler og refleksjon i personalet og med barna.

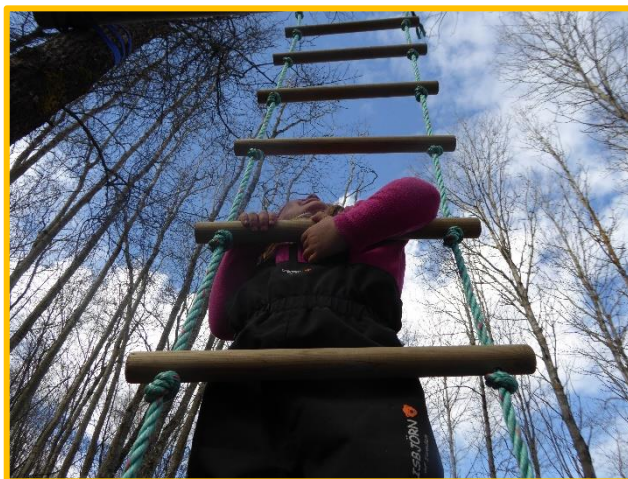
BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling omfatter det å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Gjennom at barna erfarer hvordan man har respekt for hverandre, hjelpe hverandre og være omsorgsfull ovenfor hverandre vil de også oppleve hvor viktig alle er for fellesskapet. I barnehagen vil vi videreføre dette til et ønske om å ta vare på naturen og jorden vår. I en tid hvor det fokuseres mye på miljøvern både nasjonalt og globalt, vil det være naturlig at barna også tar del i dette. Vi ønsker at barna opplever tilhørighet til naturen gjennom allsidige opplevelser i nærmiljøet. Ved å besøke gårder, skogen og andre turområder vil barna få positive holdninger til miljøet rundt oss og hvor viktig samspillet mellom de ulike delene er.

LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen (Rammeplanen, 2017). Ordet livsmestring er et nytt ord som er kommet inn i Rammeplan for barnehagen. Det er et ord som rommer mye. Det handler om at barna skal mestre sine egne liv. I det ligger det at vi må støtte barns fysiske og psykiske helse. I Rosmælen barnehage ønsker vi å ha fokus på barnas selvbylde, følelsesregulering og det å mestre motgang.

Vi er voksne som tar barnas følelser på alvor, vi bekrefter og hjelper barna til å sette ord på, og forstå sine egne følelser. På denne måten blir barna bedre rustet til å møte utfordringer og motgangene de møter på. Det å være en del av et fellesskap og føle at jeg betyr noe vil være positivt for barnets «jeg». Ved å legge vekt på- og løfte frem barnas positive egenskaper, mener vi vil styrke barnet i måten å se seg selv på, både som et individ og som en del av et fellesskap.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med **omsorg, lek, danning, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk** skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplanen, 2017).

I Rosmælen barnehage handler dette om å trygge og bekrefte barnet på dets egne følelser, opplevelser og selvoppfatning. Samtidig handler dette om å veilede barnet til å bli et medmenneske og se andres behov. For oss er omsorg blant annet å møte enkeltbarnet og bygge gode relasjoner slik at barna blir best mulig rustet til å ta egne valg, bli selvstendig og kan takle utfordringer i hverdagen.

Gjennom hele dagen skal barna møte omsorgsfulle voksne som et grunnlag for trygghet og livsmestring. Leken er en stor del av barnehagehverdagen, og er derfor en sentral arena til å utforskning og samspill med andre barn og personalet i barnehagen. Gjennom lek får barna delta i samspill med andre barn og oppleve et felleskap som innebærer både å være omsorgsmottaker og -giver. Samlingsstund er med på å bygge et fellesskap, vi blir kjent med hverandre, får felles opplevelser. Dette er en arena hvor vi kan snakke og reflektere sammen med barna om blant annet følelser og hvordan vi skal være med hverandre.

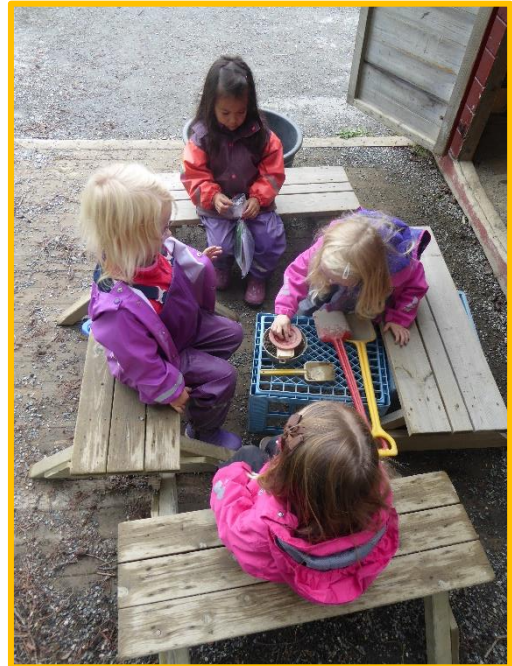
Omsorgsbegrepet handler også om hvordan personalet og foreldre utveksler informasjon om barnet. Dette krever et åpent samarbeid som bygger på trygghet og gjensidig forståelse. Tillit og respekt fra både barnehage og hjem ser vi på som svært betydningsfullt.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre (Rammeplanen, 2017).

Vi i Rosmælen barnehage er opptatt av at barnas lek skal bygge på deres forutsetninger og ta utgangspunkt i barnets nysgjerrighet. Det er viktig for oss at vi har tid og rom for lek hver dag og at lekens egenverdi skal få stor plass i barnehagen.

Vi har jobbet aktivt med voksenrollen i leken og for oss handler voksenrollen om at vi skal se og anerkjenne lek, vite hvordan vi kan støtte og videreutvikle lek og vi skal se når barn trenger hjelp til å komme inn i- og være i leken. Leken er barnets egen måte å lære på og kjennetegnes ved at den er frivillig og indre motivert. I leken foregår også viktige læringsprosesser som fremmer utvikling intellektuelt, språklig, fysisk og emosjonelt.

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rammeplanen, 2017).

Vi i Rosmælen barnehage forstår danning som en livslang prosess som pågår gjennom hele livet. Danning handler om hvordan vi blir som mennesker og det skjer i samspill med andre. Det handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. I Rosmælen barnehage legger vi til rette for barns dannelsesprosesser ved å møte barnas initiativ og å være nysgjerrige sammen med barna. Samspill mellom barn og voksne og samspill mellom barn er derfor avgjørende for barns dannelsesprosess. Dette handler om at de voksne er til stede og har kunnskap om hvordan vi legger til rette for gode samspill. Her blir det viktig å variere mellom å være deltakere i små og store grupper og at de voksne er gode rollemodeller som utøver respekt ovenfor både barn og voksne. Regler og normer vi har i barnehagen om hvordan vi skal være mot hverandre bidrar også i barnas dannelsesprosesser. Det at barna viser respekt for hverandre og respekt for at alle er forskjellige er noe

vi setter høyt i Rosmælen barnehage. Dette er et verdisyn som er viktig at barna har med seg i sin livslange dannelsingsprosess og bidrar til selvstendighet og trygghet på seg selv som individ.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring (Rammeplanen, 2017).

Barn lærer hele dagen, i møte med andre barn, med voksne og med miljøet de er en del av. Læring er nært knyttet til lek, danning og omsorg. I Rosmælen barnehage er vi også her opptatt av voksenrollen og at den voksne er bevisst hvordan en bruker språket, sin væremåte, sine verdier og holdninger. Trygghet og gode relasjoner er en viktig forutsetning for læring og utvikling, dette krever at vi som voksne er oppmerksomme og tilstedeværende, at vi kan se muligheter fremfor begrensninger. Vi skal gi rom for barns undring og nysgjerrighet og vi skal bygge opp under dette ved å oppmuntre og inspirere dem og se initiativ og deres søken på læring. For oss i Rosmælen barnehage er det viktig å se at læring skjer i alle situasjoner og at vi bruker de dagligdagse situasjonene som måltid, påkledning og lek som et grunnlag for at barna skal lære nye ferdigheter, utvikle ny kunnskap og forståelse. I tillegg skjer læring i barnehagen også i mer formelle situasjoner som vennegrupper, samlingsstund og skoleklubb, med planlagte opplegg for læring.

Vennskap og fellesskap – sosial kompetanse

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen, 2017).

I Rosmælen barnehagen handler sosial kompetanse om å kunne samhandle positivt med andre i ulike

situasjoner. Tidlige og positive erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser og skjer i alle situasjoner i løpet av dagen. Sosial kompetanse handler for oss blant annet om å utvikle selvfølelse, selvhevdelse, empati, samarbeid, glede, humor og turtaking. Barn blir utfordret gjennom samhandling til å mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andres behov. I Rosmælen barnehage har vi spesielt fokus på sosial kompetanse i vennegrupper som er aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene. Vi mener at voksnes kunnskap om og fokus på sosial kompetanse er viktig for å bidra til trivsel, livsglede, mestring, følelse av egenverd og forebygging av mobbing. Vi voksne skal være rollemodeller i barnas utvikling av sosial kompetanse.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Rammeplanen, 2017).

Barn lærer og erfarer gjennom språket som brukes i omgivelsene. For å utvikle et godt muntlig språk er både verbal kommunikasjon og kroppsspråk viktig. Å skape et rikt og variert språkmiljø er en viktig del av innholdet i barnehagen. Dette handler for oss i Rosmælen barnehage om å gi barna gode erfaringer med å kommunisere og bruke språket som et redskap i samspill. Det at barna opplever å bli forstått er med på å gi mestring og positive opplevelser knyttet til å bruke språket. For oss i Rosmælen er det viktig at vi legger til rette for et godt språkmiljø og en god språkutvikling ut ifra hvert enkelt barns behov. Vi som voksne i barnehagen må støtte barnets bruk av sitt morsmål og samtidig arbeide for å fremme den norskspråklige kompetansen. Vi voksne er rollemodeller når det kommer til barns språkutvikling og måten vi bruker språket på har stor betydning for barnas språkutvikling. Det at vi benevner det vi ser og det vi gjør er med på å utvikle barnas språk og språkforståelse. Vi har valgt å ta i bruk tegnstøtte for å styrke barnas språkutvikling, noe som vil påvirke

den kognitive utviklingen og som vil bidra til å hjelpe barn å samle fokus på hva som blir sagt og å få med seg beskjeder, få bedre oversikt over hva som skal skje og stimulere de ulike delene av hjernen. Lesing utvikler språket og evnen til å tenke, i Rosmælen barnehage har vi barnehage-bibliotek som gir oss mulighet til å få tilgang på nye bøker jevnt gjennom barnehageåret.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Gjennom vår planlegging sikrer vi gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av vårt personale, materielle og ressurser. Planleggingen tar utgangspunkt i barnas behov og interesser. Det skal være rom for medvirkning fra barn og foreldre i barnehagens planlegging.

Barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av et barnehageår hvor vi planlegger, dokumenterer og vurderer vårt arbeid. I tillegg har vi personalmøter, avdelingsmøter og pedagogiske ledermøter, assistentmøter, foreldremøter og møter med andre instanser. Styrer har det særlige ansvaret for å drive og sette i gang barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvaret for arbeidet knyttet til sin barnegruppe.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Vårt vurderingsarbeid gir rom for refleksjon blant personalet og foreldre og er grunnlag for videre planlegging. Vi i Rosmælen barnehage skal være bevisst vår praksis og vurderer vårt arbeid på ulike plan. Både i møte med barnet og felleskapet av barn, i planlegging og oppfølging av individuelle barn, vår hverdagspraksis og Rosmælen barnehage som organisasjon. Alle ansatte i Rosmælen har mulighet og forventes å ta del i vårt vurderingsarbeid. Dette for at vi hele tiden skal være bevisst vårt ansvar og rolle i møte med barn og foreldre.

Barns og foreldres synspunkter og meninger skal også inngå som en del av vurderingsarbeidet. Det er flere muligheter for å ta del i slikt arbeid som foreldre, blant annet i hente- og leveringssituasjoner, foreldremøter og -samtaler og gjennom å svare på brukerundersøkelsene.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmetode vi bruker i barnehagen. Pedagogisk dokumentasjon handler om å synliggjøre praksis. Det sentrale her er at vi skal reflektere sammen med barna og de skal finne egne løsninger. De skal i stor grad være med på å bestemme hva innholdet i barnehagen skal være, det handler om å forstå hvordan barn tenker og lærer.

I Rosmælen barnehage jobber vi med dokumentasjon på ulike felt, både som grunnlag for vurdering, for å skape interesse og samtale med barna og for å synliggjøre det pedagogiske arbeidet som gjøres. Dokumentasjon er først og fremst et viktig grunnlag for vurderingsarbeidet og sikrer at vi er i utvikling. For å kunne vurdere må det ligge dokumentasjon i grunn. Dokumentasjonen hjelper oss til å se hva som kan gjøres annerledes og hva vi må ta med videre. Det fører til at vi er en lærende organisasjon. Kvaliteten på samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barnas utvikling og læring. Derfor er det viktig at samspillet blir observert og reflektert rundt. Dette gjelder samspillet mellom barna, barn og voksne og mellom de ansatte.

Barns medvirkning

Rammeplanen (Utdanningsdirektoratet, 2017) fremmer, i bakgrunn i barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon art.12 nr.1, barns rett til å medvirkning. Barn har rett til å medvirke i sine liv og sin barnehagehverdag. Barnehagen har ansvar for å ivareta denne rettigheten og skal legge til rette for og oppmuntre til at barna skal få uttrykke sitt syn om og deltagelse i egen hverdag. Barns medvirkning handler både om å ha mulighet til å kunne ta egne valg, at en har en stemme som blir hørt og blir sett som individ i fellesskapet, men også hvordan barnehagen tilrettelegger og planlegger ut fra barnets interesser og behov. Barns medvirkning er ikke det samme som medbestemmelse og barn skal ikke pålegges et ansvar de ikke er rustet til å ta. Barns medvirkning må derfor ses i forhold- og tilpasses til barns alder, modning og individuelle forutsetninger og behov, samtidig som det må forholde seg til et demokratisk fellesskap.

I Rosmælen jobber vi for å legge til rette for at barna skal få medvirke uavhengig av kommunikasjonsevne og språklige ferdigheter. Barna skal få erfare et inkluderende miljø hvor alle barna blir sett og hørt uavhengig av de forutsetninger individet har. Vi ønsker å følge opp og fortsette å bli bedre på barns medvirkning og ta dette opp i vår planleggings, dokumenterings og vurderingsarbeid.

Progresjonsarbeid

Det skal være en progresjon for barna i barnehagen. Progresjon betyr utvikling og fremskritt; alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Dette krever at personalet i Rosmælen barnehage møter og ser det enkelte barnet der de er i sin utvikling- og læringsprosess. Alle barn skal oppleve at det er progresjon i barnehagens innhold, barnehagen møter dette ved blant annet å ta utgangspunkt i barnas interesser for å bygge videre på i det pedagogiske arbeidet. Her er vi bevisst utformingen av

omgivelsene til barna, bruk av materiale og aktiviteter som blir satt i gang. Gjennom vårt temaarbeid kan vi utfordre barna ved å presentere nye og spennende perspektiver.

I arbeidet med progresjon skal personalet:

- Observere og følge opp hvert enkelt barn
- Møte barnet der de er i sin lærings- og utviklingsprosess
- Ta høyde for progresjon for barnet og barnegruppen i vårt planleggings- og vurderingsarbeid.
- Dele barnegruppen inn i mindre grupper ut fra alder og behov for å kunne tilby mer tilrettelagte aktiviteter.
- Følge opp de barna som trenger ekstra støtte i egne lærings- og utviklingsprosesser.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagen som digital arena er et område vi jobber med i Rosmælen barnehage for å utvikle vår praksis. Her er det av betydning, jf. Rammeplanen 2017, at digitale verktøy bidrar til kreativitet, lek og læring. De digitale verktøy skal bygge opp under barns nysgjerrighet, undring og være en kilde til aktivisering, og da gjerne sammen med personalet. Barnehagen ønsker å bruke god etisk dømmekraft i tilgang til og bruk av digitale verktøy, det skal ikke oppleves å være en pasifisering eller få en dominerende plass i barnehagehverdagen.

Digitale verktøy barnehagen tar i bruk er blant annet:

- Pc
- iPad
- Digitalt kamera
- Digital båndopptaker
- Skjerm med bilder i gangen
- CD-/ Musikkspiller

OVERGANGER I BARNEHAGEN

Oppstart i barnehagen

Overgangen fra å være hjemme med foreldrene til å starte i barnehagen er en stor endring for barnet. Derfor er det viktig at vi i barnehagen har fokus på gode og mange interaksjoner, slik at barnet og foreldre blir trygge i barnehagen. For å legge til rette for en trygg tilknytning er det viktig at vi i barnehagen ser hvert enkelt barn og hjelper de til å skape trygge rammer. Barns behov for å venne seg til nye situasjoner og steder er individuelt. Noen barn har behov for noen dagers tilvenning, mens noen trenger lengre tid. Det finnes ingen fasit på hvor lenge tilvenningen varer. Dette må skje på barnas premisser og i tett dialog med foreldre og barnehagepersonalet. Også før oppstart i barnehagen for barnet har barnehagen og foreldre kontakt gjennom foreldremøte og besøksdag på avdelingen barnet skal gå.

Melhus Kommune har utarbeidet Rutine for overflytting av barn mellom barnehager i Melhus kommune. Dette innebærer at informasjon fra den gamle barnehagen kan videreformidles til den nye barnehagen. Dette er med på å sikre en god overgang for barnet og skjer i samtykke med foreldre.

- Turen nedover
09.00-09.30
- Samling
- Lek
- Lunsj
- Vi går tilbake
ca.12.00

Overgang fra småbarn til storbarn

På høsten det året barna fyller tre år starter de på storbarnsavdeling på Rosmælen. Barnehagen er fordelt på to hus så vi bruker god tid på at barna skal bli kjent. Dette innebærer at vi går på besøk nedover til Rosmælen. Vi drar minimum åtte ganger i tidsrommet påske og fram til skolens sommerferie. Når vi starter tilvenningsprosessen er det klart hvilken avdeling barna skal gå på. For å gjøre overgangen tryggest mulig følges barna nedover av kjente voksne fra småbarn. I tillegg er de eldste barna på storbarn på skoleklubb på dette tidspunktet, noe som gjør at barna kun treffer barn og voksne som de skal gå sammen med til høsten.

Overgang fra barnehage til skole

Melhus kommune ønsker å bidra til at barna skal få en så god skolestart som mulig. Gode rutiner for overgangen fra barnehage til skole er viktig for skolestarterne. Det er utarbeidet en «Plan for overgang barnehage – skole» for alle barnehager i Melhus kommune, som en føring for innholdet i Skoleklubben.

Overgangssamtaler

Barnehage og skole/SFO har i løpet av juni hvert år en overgangssamtale, der også foreldre deltar. Dette for å overføre nødvendig informasjon til beste for barnet og den videre opplæringen i samarbeid med foresatte. Barnehagen formidler barnets sterke sider, samt sosial-, språklig-, emosjonelt og motorisk fungering.

SAMARBEID

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Dette samarbeidet kan foregå i ulike former:

- Meldeboka
- Rosmølen barnehage har et **FAU** og et **samarbeidsutvalg** hvor både foreldre, personalet og eier er representert. Dette utvalget skal sikre samarbeidet mellom barnehagen og barnas hjem.
Møter i FAU er en viktig arena for å diskutere barnehagens innhold.
FAU blir valgt på høsten foreldremøte.
- Foreldremøter
- Foreldresamtaler/overgangssamtaler
- Arrangement
- Daglig kontakt ved bringe og hente situasjon
- Månedsplass
- Foreldreundersøkelsen
- Brukertilpasning
- Du finner mer informasjon om barnehage tilbudet i Melhus kommune på www.melhus.kommune.no

Gjennom gjensidig dialog samarbeider foreldre og barnehage med fokus på barnets beste.

Daglige tilbakemeldinger, foreldresamtaler og gruppearbeid og evaluering på foreldremøtene sikrer barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse.

Rosmølen skole og barnehage samarbeider med FAU om et felles godt oppvekstmiljø for barna på Kvål. Arbeid med å forebygge mobbing er et arbeid som gjøres sammen med foreldrene. Her er det viktig at hjemmet og barnehagen spiller på lag, og at man er bevisst et gjensidig ansvar.

Samarbeid med andre instanser

Barneverntjenesten

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

Helsestasjon

Barne- og ungdomspsykiatri (BUP)

Dronning Mauds Minne Høgskole

NTNU

Andre samarbeidspartnere

Mulighet til månedlige møter med forebyggende team. Her innkalles det etter behov, og er et forum hvor vi kan drøfte bekymringer og få veiledning i et tverrfaglig team.

Samarbeider med helsestasjon der det er behov for veiledning og råd om bl.a. helse.

FAGOMRÅDER

Kommunikasjon, språk og tekst:

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringer er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst (Rammeplanen, 2017).

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Variert og rikt språkmiljø
- Voksne som benevner, bekrefter og utvider
- Samlinger med sang, rim og regler, eventyr, fortellinger og dramatisering
- Barnehagebibliotek-bøker er tilgjengelig for barna
- Kroppsspråk
- Voksne som viser glede, er lydhør og interessert i det barna har å fortelle
- Tegn til tale
- Dagsplan
- Turtaking
- Vi undrer oss sammen med barna
- Vi veileder barna til hvordan de kan bruke språket i samspill
- Vi er voksne som leser barnas kroppsspråk og signaler

Kropp, bevegelse, mat og helse:

Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp (Rammeplanen, 2017).

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Vi har fokus på varierte aktiviteter som stimulerer både fin og grov-motorikk, slik at alle barn opplever mestring og glede
- Vi er aktive og tilstedeværende voksne
- Vi er glad i å gå på tur
- Barna skal få et bevisst forhold til egen kropp og samtidig vise respekt for andres grenser

- Vi er voksne som støtter og bekrefter barnas følelser
- Vi er stillasbyggere for barna
- Fokus på samtaler, matro og matglede rundt måltidene
- Oppleve mestring ved å få smøre maten sin selv
- Hjelp barna til å bli selvstendige ved på- og avkledding og innarbeide gode toalett-vaner
- God rutiner for vask av hender og ansikt

Kunst, kultur og kreativitet:

Barna skal få oppleve kunst og kultur, og selv få uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser.

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Barna får erfaring med ulike formingsmateriell, med vekt på naturmateriell
- Vi tar barnas estetiske initiativ på alvor
- Barna får eksperimentere og bruke sine kreative evner
- Formingsmateriell, instrumenter og digitale verktøy skal være tilgjengelig for barna
- Dramatisering, figurteater, rikskonserter.
- Vi bruker tid på å snakke om estetiske opplevelser som en del av bearbeidelse men også inspirasjon til videre arbeid
- Fellessamlinger med musikk og sang i fokus.
- Tradisjoner (se aktivitetsplan)

Natur, miljø og teknologi:

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Barnet skal få en begynnende forståelse for betydningen av en bærekraftig utvikling – kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Vi følger årstidenes særpreg
- Barna får erfaring med å så og høste inn
- Vi besøker Nideng-gård og Øya-gård for å få kunnskap om dyr og dyreliv
- Vi eksperimentere med snø, is og vann
- Vi legger til rette for gode opplevelser med å være på tur
- Vi kildesorterer
- Barna får erfaringer med ulikt vær og lærer etterhvert hva det må ha på seg for å kunne være ute i all slags vær

Antall, rom og form:

Barn er tidlig opptatt av tall og telling. De utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter struktur og sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Vi legger til rette for aktiviteter, leker, spill, litteratur, digitale verktøy for å stimulere barnas matematiske tekning og nysgjerrighet.
- Barn skal få erfare med å orientere seg i nærområdet, og gjenkjenne seg i inne og uteområdet i barnehagen
- Barn og voksne hjelper til med sortering av leker og utstyr
- Barna får erfaring med ulike tidsaspekt f.eks. dag, uke, måned, år og årstider.
- Barna får en begynnende forståelse for sammenhengen mellom tall og mengde
- Vi er voksne som viser og bruker matematiske begrep i hverdagen

Etikk, religion og filosofi: Det handler om måter å oppfatte verden og mennesker på og preger våre verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnehagen, samtidig som at verdier og tradisjoner i den kristne og humanistisk kulturarven skal videreføres. Hvis det er andre religioner representert i barnehagen, skal disse også ilegges vekt.

I Rosmælen barnehage betyr dette:

- Barna skal få en begynnende start på undring og filosofering
- Vi skal fremme sosial kompetanse, empati, trøste, humor, rettferdighet og glede
- Vi voksne skal legge til rette for at vennskap skal kunne bygges og ivaretas
- Veiledning av barna i situasjoner for å hjelpe til å finne løsninger
- En begynnende forståelse for normer og regler
- Vi voksne legger til rette for undring gjennom aktiv deltagelse i samspillet
- Barna skal få kjennskap til tradisjoner som bl.a. 17. Mai, adventstid, påske og norsk natur

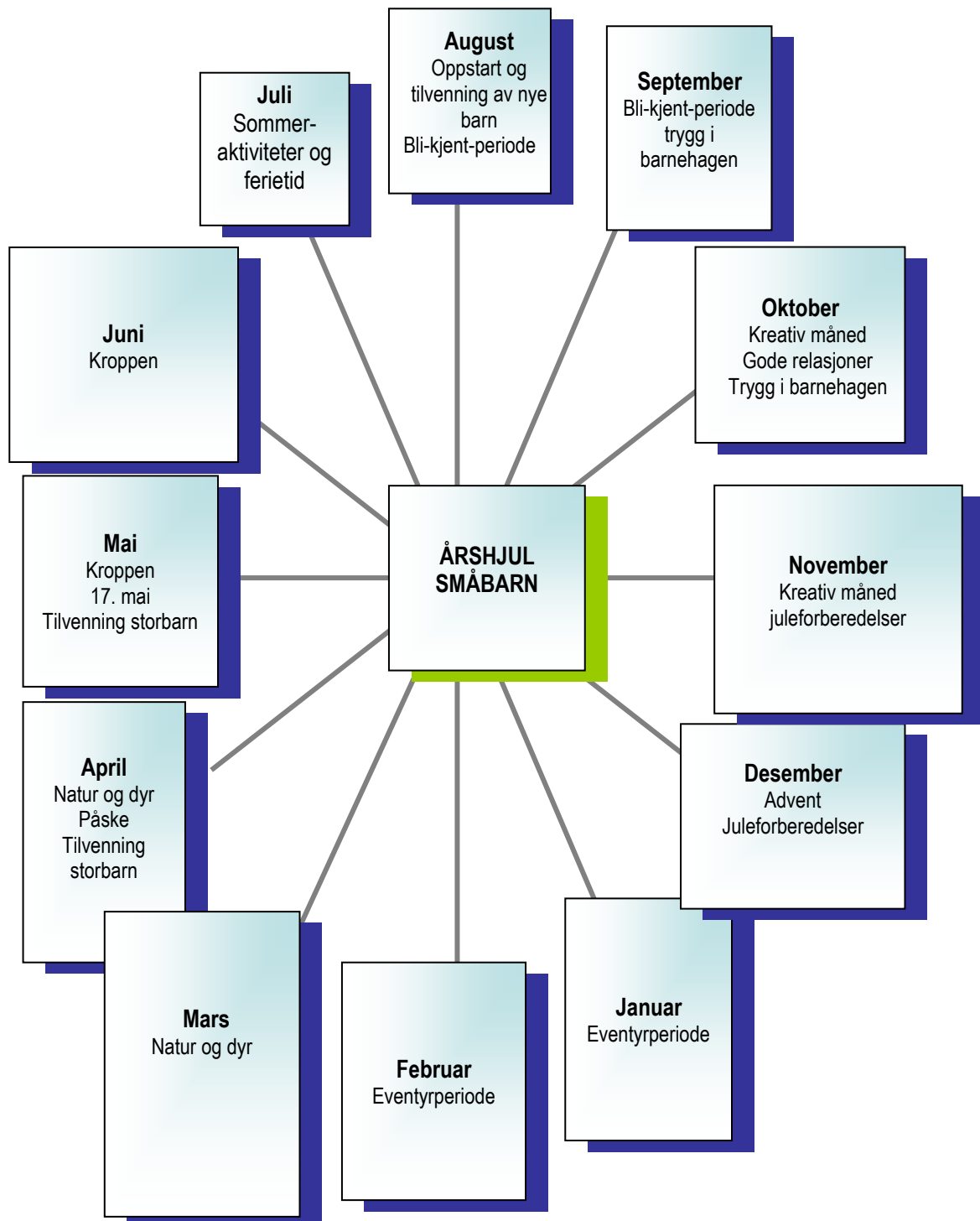
Nærmiljø og samfunn:

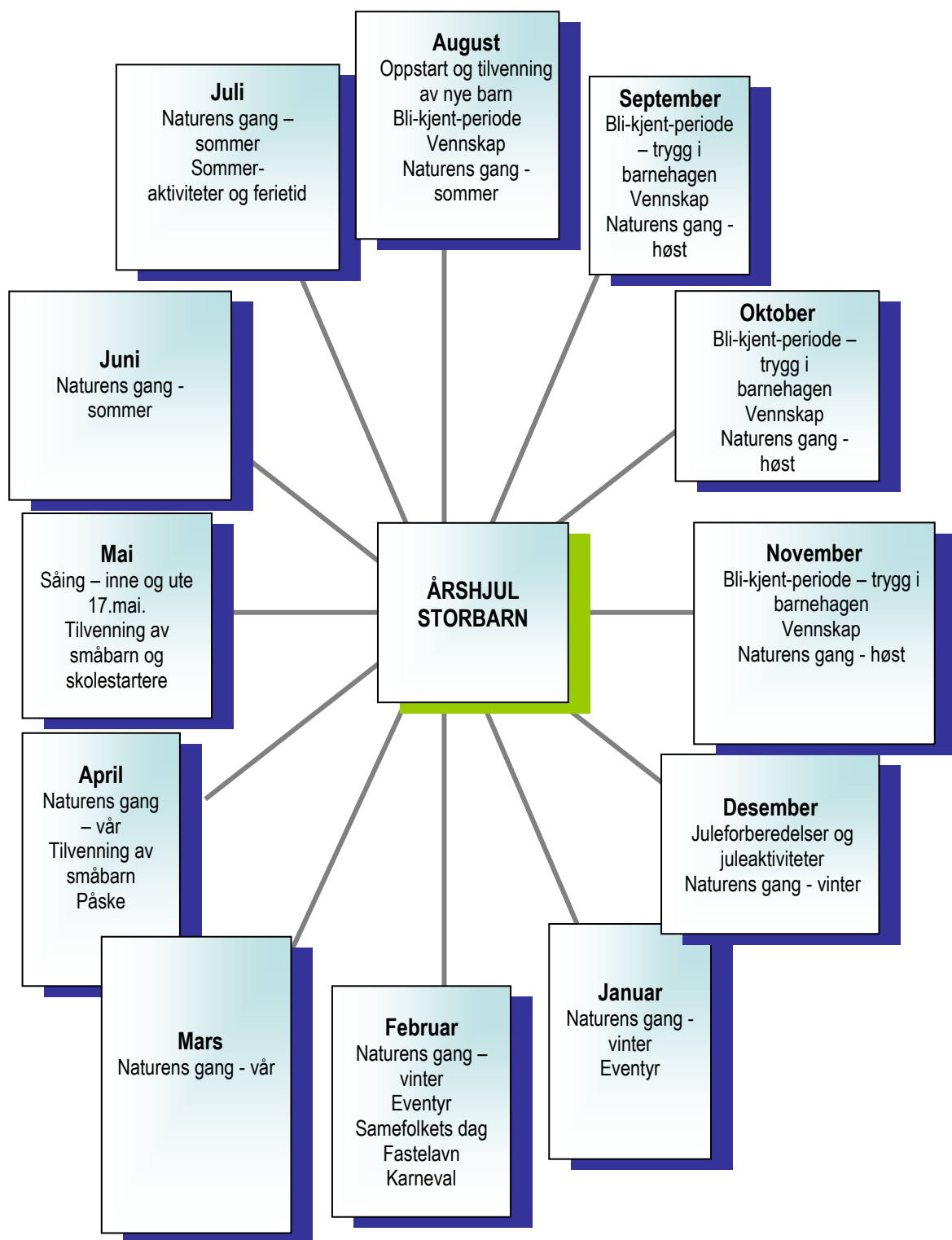
Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barnehagen skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Barn skal medvirke i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt, og få erfaring med deltagelse i et demokratisk samfunn.

I Rosmælen barnehage betyr dette at:

- Barna skal bli godt kjent med nærmiljøet og gjenkjenne lokale stedsnavn
- Barna skal bli godt kjent med storbarnsavdelingene og skolen
- Markere Samenes dag og lære om samisk kultur
- Vi besøker ulike arbeidsplasser i kommunen
- Vi voksne skal legge til rette for varierte turer i nærmiljøet
- Vi skal legge til rette slik at barna får flere anledninger til å bli kjent på storbarn og på skolen

ÅRSHJUL

AKTIVITETSPLAN FOR SMÅBARN

Måned:	Aktivitet:	Beskrivelse:
Aug, sept, okt og nov.	Tilvenning	Relasjon og tilhørighet i ei gruppe
Okt, nov	Kreativ måned	Juleforberedelser
Nov	Pepperkakebaking	Vi inviterer inn til pepperkakebaking i barnehagen
Des	Pynting av juletre	De eldste pynter juletreet inne på storrommet
Des	Adventssamlinger	Vi har felles adventssamling for småbarn inne på storrommet
Februar	Eventyr-fest	Dette er småbarns karneval og temafest for eventyrperioden.
Februar	Samefolkets dag	Vi markerer samefolkets dag
Mars/April	Øya-Gård og Nideng-Gård	Vi drar i fjøset for å se på lamming
April	Påskekaffe	Vi inviterer foreldre til påskekaffe en ettermiddag i barnehagen
April	Tilvenning til storbarn	De eldste drar nedover en gang i uken for å bli kjent på storbarn
Mai	Dugnad	Foreldre blir invitert til dugnadsarbeid i barnehagen
Mai	17. mai	Vi markerer 17. Mai i barnehagen
Juni	Tur til lysløypa	De største tilbringer dagen oppe i lysløypa
Juni	Togtur	De eldste drar på togtur
Juni	Sommeravslutning	Sommeravslutning for hele barnehagen

AKTIVITETSPLAN FOR STORBARN

Måned:	Aktivitet:	Beskrivelse:
August/september		
Desember	Nissefest	Vi spiser grøt og kanskje får vi besøk i barnehagen.
	Juleverksted	Alle
	Adventsbesøk i kirka	Besøker Melhus kirke
13.desember	Lucia m/skolen	Felles samling med skolen i gymsalen
Januar	Nyttårsfrokost	Foreldre og søsken inviteres i barnehagen.
Februar	Karneval m/skolen	Felles fest i gymsalen.
	Vinteraktivitetsdag	
6.februar	Samefolkets dag	Vi markerer den samiske nasjonaldagen i barnehagen
April	Besøk av kateket	Påskesamling
	Tilvenning av småbarn	Besøk av nye barn fra sorenskrivergården
12.april	Påskelunsj m/skolen	Felles lunsj med 5. klasse i kjelleren.
April/ Mai	Besteforeldre-kaffe	Besteforeldre inviteres til barnehagen, det blir kaffe, kake og underholdning.
Mai	Avslutningstur	Skoleklubben drar på tur.
Mai/ Juni	Sommeravslutning	Hele barnehagen, FAU arrangerer

EGNE SATSNINGSOMRÅDER

«Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap» (Utdanningsdirektoratet, 2017 s.).

Som en videreføring av temaet LEK, og med bakgrunn i brukerundersøkelsen, ønsker vi nå fokus på **barns psykiske helse og barns lekemiljø**.

Gjennom å delta i prosjektet Trygg før 3, setter vi fokus på å fremme barnehagekvaliteten for barna i barnehagen, da særlig de yngste. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med NTNU.

Gjennom arbeid med lekemiljøet i barnehagen ønsker vi å gi rom til lek, og å ta leken på alvor. Vi ønsker å utfordre og inspirere barnets lek. Dette gjør vi ved å se på det fysiske miljøet, både på avdelingene og i uteområdet, hvordan vi organiserer tiden og relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen.

VISJON

Våren 2018 startet vi arbeidet med å skape Rosmælen barnehage egen visjon. Dette er et pågående arbeid der hele personalet deltar. Visjonen under er en foreløpig visjon og fortsatt under utvikling.

KONTAKTINFORMASJON

Telefon:

Telefonnummer administrasjon: 72 85 89 00

Telefonnummer Rosmålen: 72 85 89 04

Telefonnummer styrer: 92 82 01 26

E-post:

kathrine.pedersen.bjornsson@melhus.kommune.no

audjorun.underdal@melhus.kommune.no

Besøk oss gjerne på vår hjemmeside:

<https://www.melhus.kommune.no/rosmaelen-skole.5745214-346681.html>

Telefonnummer til avdelingene:

Avdeling	Telefonnummer
Tingstua	95 44 89 50
Skrivarstua	46 88 85 73
Hakkebakkeskogen	95 46 04 32
Kardemommeby	95 09 66 27

